

NOVI UVEZ

Glasilo Zagrebačkog knjižničarskog društva

GODINA V.

BROJ 6

PROSINAC 2007.

ISSN 1845-2442

<http://www.zkd.hr>

NOVI UVEZ 6

Glasilo Zagrebačkog knjižničarskog društva

Izdaje:

Zagrebačko knjižničarsko društvo
Starčevićev trg 6, 10 000 Zagreb
Telefon: 4572-344, 3882-853; faks 3882-853
<http://www.zkd.hr>

Godina V.

Prosinac 2007.

Glavni i odgovorni urednik:

Dunja Marija Gabriel

Urednici:

Božica Dragaš-Matijević, Višnja Čanjevac,
Jagoda Ille, Irena Pilaš, Tomislav Silić

Suradnici u ovom broju:

Mirjana Dimnjaković, Jasna Raukar Landsky,
Evica Tihomirović, Ruža Jozić, Irena Pilaš,
Alisa Martek, Jagoda Ille, Ljiljana Sabljak,
Dunja Marija Gabriel, Višnja Čanjevac, Bla-
ženka Peradenić-Kotur

Sadržaj ovoga broja:

MJESEC HRVATSKE KNJIGE U GRADSKOJ KNJIŽNICI SAMOBOR	2
ZA SVIJET DOSTOJAN DJETETA	3
XIX. PROLJETNA ŠKOLA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA	5
9. DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA	6
10. DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOL- SKIH KNJIŽNICA	8
WEB, WEB, WEB NA 11. AKM-U : PRIKAZ SEMINARA	8
73. SVJETSKA KONFERENCIJA IFLA-e U DURBANU	9
STRUČNI IZLET ZAGREBAČKIH I KOPRIV- NIČKIH KNJIŽNIČARA U BEČ	11
STRUČNO PUTOVANJE U GRČKU	12
400. OBLJETNICA NACIONALNE I SVEU- ČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU	14

RIJEČ UREDNICE

Drage knjižničarke i knjižničari, članovi i prijatelji ZKD-a!

Na izmaku 2007. valja nam se prisjetiti događanja vezanih uz rad i djelovanje naše strukovne udruge.

Početak ove godine ZKD je prvi put od kada udruge djeluje prikupio novčana sredstva za tiskanje promotivnih tjednih planera za svoje brojno članstvo. Taj projekt ostvaren je zahvaljujući uključenosti ZKD-a kao udruge partnera u projekt HKD-a «Informacije o EU u narodnim knjižnicama», koji financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva. Većina novčanih sredstava za tiskanje planera dobivena je iz projekta «Informacije o EU u narodnim knjižnicama», a preostali dio novčanih sredstava osigurao je ZKD.

U siječnju su nastavljene opsežne pripreme započete još prethodne godine vezane uz prikupljanje primjedaba članstva na prijedlog teksta novoga Statuta ZKD-a. Uslijedilo je organiziranje javne rasprave o prijedlogu novoga Statuta 6. veljače 2007. u Gradskoj knjižnici u Zagrebu. Nakon rasprave, prijedlog novoga Statuta objavljen je na mrežnoj stranici ZKD-a. Takav transparentan postupak predlaganja novoga Statuta ZKD-a rezultirao je njegovim jednoglasnim prihvaćanjem na redovnoj godišnjoj Skupštini Društva 19. veljače 2007. Skupština je u veljači donijela još nekoliko važnih odluka od kojih izdvajamo: povećanje godišnje članarine s 50 kn na 70 kn, oslobađanje plaćanja članarine za umirovljenike u 2007., podrška ZKD-a prijedlogu za dodjelu Nagrade Grada Zagreba Knjižnicama grada Zagreba povodom 100. obljetnice Gradske knjižnice u Zagrebu, proglašavanje glavnoga ravnatelja NSK Josipa Stipanova počasnim članom ZKD-a.

Neposredno nakon Skupštine ZKD-a organizirano je prikupljanje pismenih primjedbi na novi Prijedlog Zakona o knjižnicama i Obrazloženje uz Zakon koje je izradila HKD-ova radna grupa sastavljane uglavnom od članova ZKD-a. Primjedbe su prosljeđene članovima HKD-ove radne grupe kako bi se mogla prirediti kvalitetna rasprava ZKD-a. Rasprava je održana 8. ožujka 2007. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu uz moderiranje predstavnika HKD-ove radne grupe. Završnu raspravu o novome Prijedlogu Zakona o knjižnicama organizirao je HKD za članove svih regionalnih knjižničarskih društava 21. svibnja 2007., a raspravi su bili nazočni i članovi ZKD-a.

Nakon dovršenih zahtjevnih poslova vezanih uz prijedlog novoga Statuta ZKD-a i novoga Zakona o knjižnicama, Zagrebačko knjižničarsko društvo je u suradnji s koprivničkim knjižničarima početkom proljeća organiziralo dvodnevni stručni izlet u Beč (31. ožujka – 1. travnja 2007.), u suorganizaciji s Knjižnicom i čitaonicom «Fran Galović» Koprivnica, koji je obuhvatio posjet izložbi «Dijalog u mraku», Glavnoj gradskoj knjižnici u Beču i muzeju «Kuća glazbe».

Ubrzo nakon toga, u vrijeme trajanja prvo-svibanjskih praznika, ZKD je u suradnji s putničkom agencijom Generalturist organizirao stručno putovanje u Grčku (28. travnja – 5. svibnja 2007.) i posjet Nacionalnoj knjižnici i Municipalnoj knjižnici u Ateni.

Neposredno prije početka godišnjih odmora, ZKD je 15. lipnja 2007. organizirao tribinu i tako u godini koja obiluje obljetnicama brojnih knjižnica obilježio 400. obljetnicu Nacionalne i sveučilišne knjižnice i 100. obljetnicu Gradske knjižnice u Zagrebu, uz predavanja dr. sc. Josipa Stipanova i mr. sc. Ljiljane Sabljak. Tom prilikom je dr. sc. Josipu Stipanovu, prvomu glavnom ravnatelju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, uglednomu znanstveniku, javnomu i kulturnomu djelatniku, istaknutomu pripadniku hrvatskoga intelektualnog kruga na pragu trećega tisućljeća, uručena povelja počasnoga člana ZKD-a, za osobito zalaganje u promicanju važnosti i mjesta knjižnica i uloge knjižničara u kulturnoj i znanstvenoj zajednici te ugleda hrvatskoga knjižničarstva u zemlji i svijetu.

Početkom jeseni Društvo je ponovno organiziralo stručni putovanje u trajanju od tri dana (7. - 9. listopada 2007.) u nama blisku i susjednu Bosnu i Hercegovinu, pod vodstvom prof. dr. sc. Ive Pranjkovića. Na putovanju posjetili smo Knjižnicu Franjevačkog samostana Kraljeva Sutjeska, Knjižnicu Franjevačke klasične gimnazije Visoko, Biblioteku grada Sarajeva, Nacionalnu i univerzi-

tetsku biblioteku BiH i Knjižnicu Franjevačkog samostana Kreševo. Zbog velikog interesa članstva, u autobusu se uzalud tražilo mjesto više i stoga će biti potrebno uskoro organizirati neko slično putovanje.

O svim stručnim putovanjima u organizaciji ZKD-a održana su izlaganja u okviru Informativne srijede KGZ-a 6. lipnja i 7. studenoga 2007.

Ovu godinu obilježila su i dva tužna događaja. Iznenađila nas je smrt ZKD-ovog počasnoga člana akademika Dragutina Tadijanovića 28. lipnja 2007. i kolege Stipe Pojatine, zamjenika pročelnika Gradskog ureda za kulturu, velikog prijatelja i zagovornika našeg Društva koji je preminuo 30. studenoga 2007. ZKD je odlučio zahvaliti na podršci Društvu tijekom niza godina uplatama donaciji Zaklade HAZU i fondu za borbu protiv raka.

U prosincu nam slijedi sada već tradicionalno i neizostavno predavanje jednoga od naših uglednih znanstvenika te javnih i kulturnih djelatnika. Ove godine pozivu ZKD-a odazvao se akademik Josip Bratulić, koji će održati predavanje o temi «Hrvatska pisana baština» u Gradskoj knjižnici u Zagrebu 19. prosinca 2007., a nakon predavanja bit će božićno-novogodišnji domjenak uz kolače i pjenušac te glazbeni nastup KGZ benda.

Preostaje nam na kraju još samo svim čitateljima Novoga uveza ZKD-a poželjeti sretne božićne blagdane i uspješnu novu 2008. godinu!

MJESEC HRVATSKE KNJIGE U GRADSKOJ KNJIŽNICI SAMOBOR

Mirjana Dimnjaković (mirjana@gks.hr)
Gradska knjižnica Samobor

Gradska knjižnica Samobor obilježila je Mjesec hrvatske knjige mnogobrojnim manifestacijama: predavanjima, otvorenjima izložaba, predstavljanjem knjiga, satovima lektire, kvizom.

Iz mnoštva događanja potrebno je izdvojiti jedno koje je organizirano na prijedlog osnivača Knjižnice, Grada Samobora, i koji je ujedno nastavak razvijanja kulturne suradnje između prijateljskih gradova Chassiea i Samobora.

Naime, 16. studenoga u Galeriji Prica (zbog skučenosti prostora Knjižnice) priređena je književno-glazbena večer «Upoznajte djela Jacquesa Salomea».

Program je koncipiran kao kombinacija čitanja priča na francuskome i hrvatskome jeziku poznatoga francuskog pisca, humanista i psihijatra koji se već 30 godina bavi edukacijom stručnjaka za međuljudske odnose.

Djela J. Salomea nisu poznata hrvatskoj

javnosti, iako su do sada prevedena na 19 svjetskih jezika, a za potrebe ovoga programa sedam priča prevela je Svetlana Čolak Antić.

Program je osmislila Daniele Allard, predsjednica Udruge «Chassieu –Croatie»,

velika zaljubljenica u Hrvatsku, iznimna štovateljica hrvatske kulture i baštine. Ovo je ujedno bio i prvi zajednički projekt te udruge i Grada Samobora, koji je uz sugestije Daniele Allarde ostvarila Gradska knjižnica Samobor.

Cilj večeri bio je širenje i produbljivanje prijateljskih veza između dvaju gradova, popularizacija francuskoga jezika u Samoboru, koji se u OŠ Samobor i Gimnaziji A.G. Matoš uči već dugi niz godina. Ljepota i melodioznost jezika poznata je mnogim generacijama samoborskih učenika od kojih su ga neki tako zavoljeli da su već stekli i sveučilišne diplome.

Tople i emocionalne priče mnogobroj-

nim posjetiteljima iz Zagreba i Samobora prenijeli su na francuskome jeziku Daniele Allard, prof. Gordana Jelenski i prof. Mirjana Komočar, studenti Janja Dimnjaković, Hana Ruklić i Matija Sinković. Hrvatski naratori: prof. Miroslav Burić, spikeri i novinari HRT Drago Celizić i Mislav Togonal, prof. Đurđica Silvija Ščrbak i prof. Irena Šepl, nisu zaostajali u inspirativnom predstavljanju priča. Uz glazbeni dio koji je priredila prof. Ivana Trogrlić na gitari te francuske i hrvatske skladbe koje su pratile čitače uz simboličnu izmjenu crvenih i zelenih ruža, koje su simbolizirale dvije prijateljske kulture, doživljaj je bio izniman.

Druženje je nastavljeno na prigodnome

domjenku uz francuske specijalitete, «Livadićeve medenjake» te neizbježno francusko piće šampanjac i *cassie*, a posjetitelji su za sjećanje sa sobom

ZA SVIJET DOSTOJAN DJETETA

Jasna Raukar-Landsky (jasna.raukar.landsky@kgz.hr)
 KGZ - Knjižnica Staglišće

Neosporna je činjenica da kao knjižničari imamo vrlo velike mogućnosti razvoja osobnih interesa i afiniteta kroz raznovrsne oblike rada. Stoga sam s velikom znatiželjom dočekala ovogodišnji projekt Ranke Javor, voditeljice Hrvatskoga centra za djecu i mladež Gradske knjižnice, "Za svijet dostojan djeteta", povodom 100. obljetnice rođenja švedske spisateljice za djecu Astrid Lindgren, proveden u suradnji s Veleposlanstvom Kraljevine Švedske u Hrvatskoj, Pionirskom knjižnicom iz Ljubljane, prof. M. Nikolajevom sa Stockholm University, Švedska, te nakladnikom Mozaik knjigom iz Zagreba.

Naime, djelo je A. Lindgren, rođene 1907. na imanju Nas na jugoistoku Švedske, ostavilo neobično velik i značajan doprinos sveobuhvatnoj i danas neospornoj dječjoj književnosti. Njezina «Pipi Duga Čarapa» objavljena je 1945., a nastala je na osnovi priča koje je autorica pripovijedala svojoj djeci. Lik neobične djevojčice zaokupio je pažnju milijunskoga čitalačkog auditorija svih

generacija i postao stalna inspiracija drugim autorima kazališnog ili filmskog stvaralaštva, koji već dugi niz godina ne mogu odgonetnuti u čemu je tajna privlačnosti te devetogodišnje djevojčice bez roditelja iz ovog fantastičnog romana. U njezinu svijetu igre, smijeha, mudrosti djetinjstva, nensensa, atipičnosti, bezgranične naivnosti i dobrohotnosti, prijateljstva i tolerancije ili u jedinstvu upravo svih tih pretpostavki?

Sva ta osobna saznanja bila su mi poticaj da prema projektu održim 15. ožujka 2007. likovnu radionicu s učenicima 4. razreda Osnovne škole Ivana Meštrovića i učiteljicom G. Stiplošek-Barić, nakon što su pročitali roman kao dio neobvezatne školske lektire. Predložak nam je bio plakat akademskoga slikara T. Zlatića, a tehnika kolaža od krpica vratila me u djetinjstvo. S kreativnim, talentiranim i razigranim učenicima ostvarili smo izuzetno ugodnu radnu atmosferu tijekom 2 sata. Ni zalijepljeni prstići nisu nas obeshrabrili. Kroz razgovor smo ponovo istaknuli sve karakteristike djevojčice Pipi, njezinu snagu, maštovitost, samopouzdanje, neovisnost,

neobuzdanost, kao i želju za ismijavanjem svijeta odraslih. Iskristaliziralo se mnoštvo pitanja koje smo ostavili otvorenim – uz umjetničke poticaje, radost i igru djeca će sama tijekom odrastanja tek dijelom dotaknuti neke životne odgovore. Učenici su potaknuti da ponovo pročitaju roman te da im on bude poticaj za ulazak u bogat svijet literature za djecu. Tijekom likovnoga rada djeca su mogla pogledati i prigodnu izložbu ostalih naslova A. Lindgren te referentnu literaturu o spisateljici (leksikoni, enciklopedije, stručna izda-

nja). Naše je druženje završilo izložbom kolaža u izložima knjižnice, što je djecu neobično radovalo.

Autori projekta organizirali su 16. travnja 2007. u prostoru Hrvatskoga centra za dječju knjigu Međunarodni stručni skup o djelu A. Lindgren. Nakon pozdravne riječi Davorke Bastić, ravnateljice Knjižnica grada Zagreba, Nj. E. Larsa Fredena, Veleposlanika Švedske u Republici Hrvatskoj, te Ranke Javor, voditeljice projekta, uslijedila su informativna i nadasve zanimljiva izlaganja.

Osebnija znanstvena promišljanja iznijela je dr. sc. Maria Nikolajeva sa Stocholm University u izlaganju «Zašto Pipi spava s nogama na jastuku ili obaranje moći u djelima A. Lindgren». Rad je na nekoliko konkretnih primjera pokazao kako se u tekstovima održava ravnoteža između dvaju oprečnih ciljeva svojstvena dječjoj književnosti – povlađivanja djeći i odgajanja.

Dr. Marjana Kobe sa ljubljanskog sveučilišta bavi se razmatranjem obrasca fantastične pripovijetke na temelju još četiriju djela A. Lindgren.

Izv. prof. dr. Dragica Haramija s Filozofskog fakulteta u Mariboru ističe da je na slovenski prevedeno 17 djela A. Lindgren za mlade, od koji 10 ima realističnu motivaciju, a pripadaju trima sasvim različitim žanrovskim skupinama: socijalno-avanturističkoj prozi, dječjoj detektivskoj prozi te stvarnosnoj (doživljajnoj) prozi.

Književnik Ludwig Bauer iz Zagreba ukazuje na obnovljivu vitalnost Pipi Duge Čarape te na konstruktivno nadovezivanje na poznate dječje likove, fabule i poetike, poput «Petra Pana» i «Alice u zemlji čudesa», ali i lik i priče našega Rode Rode iz djela «Vragolije tatina sina Marije», 1910., koji je, prema spoznajama dr. sc. Lidije Dujčić (sljedeće zanimljivo izlaganje) mogao utjecati na stvaralaštvo A. Lindgren. «Pipi je nadrasla svijet svojih fabula jednako kao i svijet proza svoje autorice i pretvorila se u višeznačni pojam. Kao takav fenomen ona nastavlja živjeti pa je u stanju pobuditi nove rezonancije sa suvremenom umjetnošću, a svojom višeznačnošću vratiti velik dio različitih utjecaja na kojima je nastala, i to ne samo kao inspiracija književnim djelima nego i drugim medijima i manifestacijama.» Dr. sc. Diana Zalar s Učiteljske akademije u Zagrebu na svoj se način bavi odgovorom na pitanje zašto Pipi nije uzorna djevojčica - konstatacijom da to kapitalno djelo odolijeva vremenu i književnim trendovima.

Dr. sc. Dubravka Zima sa Zavoda za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu razmatra problem autoriteta kao složenije i zahtjevnije nego što bismo to očekivali od dječje književnosti.

Dr. sc. Stjepan Hranjec s Visoke učiteljske škole iz Čakovca ukazuje na poziciju A. Lindgren u hrvatskoj dječjoj književnosti.

Prof. dr. sc. Karol Visinko s Odsjeka za kroatistiku riječkoga Filozofskoga fakulteta u svom se radu bavi igrama koje je moguće ostvariti na predlošcima priča.

Izlaganje Hele Čičko s Odjela za djecu i mladež Gradske knjižnice o radionicama kreativnog pisanja i poticanja čitanja zapravo nas je podsjetilo na naš svakodnevni rad i ohrabrilu na tom putu poticanja čitanja i doživljaja najmlađih korisnika.

Skup je završio prigodnim domjenkom i prilikom da nastavimo u ugodnoj kolegijalnoj atmosferi razmjenjivati radna i osobna iskustva. Predviđeno je i tiskanje zbornika radova o životu i djelu A. Lindgren.

Treba istaknuti i sljedeći ostvareni korak projekta – prikupljanje i izložbu pristiglih radova na Dječjem odjelu zagrebačke Gradske knjižnice. Ovo je zasigurno bio najugodniji trenutak projekta – u mnoštvu i bogatstvu dječjih radova u različitim likovnim tehnikama (kaširani papir, tempera, kolaž, mobili, makete), kao i literarnom izričaju osjetila se bezgranična kreativnost dječjeg umjetničkog izraza. Rezultati su ugodno iznenadili i autore projekta i suradnike – knjižničare iz narodnih knjižnica te učitelje i nastavnike likovnog odgoja osnovnih škola iz cijele zemlje. Time je prepoznata i potvrđena vrijednost projekta. Zahvaljujemo stoga stručnom timu autora projekta «Za svijet dostojan djeteta» i svim suradnicima, posebno djeci, pri čemu se treba prisjetiti rečenice švedskog pisca H. Menkella «Dijete je najveći umjetnik».

Dugovječnost Astrid Lindgren omogućila joj je da svoj plodonosan i bogat svijet - preko 120 knjiga, od toga najviše romana i zbirki pripovijedaka za djecu, ostavi svojoj nacionalnoj kulturi, ali i nadraste istu kao svjetski autor koji zaslužuje sva priznanja. Stoga će i cijela ova godina u Švedskoj biti u znaku proslave 100-godišnjice rođenja A. Lindgren.

XIX. PROLJETNA ŠKOLA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

*Evica Tihomirović (evica.tihomirovic@zg.t-com.hr), II. OŠ Bartola Kašića, Zagreb
Ruža Jozić, Srednja škola Sesvete*

Od 18. do 21. travnja u Šibeniku je po devetnaesti puta održana Proljetna škola školskih knjižničara. Najveći broj sudionika do sada (450) svjedoči o kvaliteti i važnosti ovakvog oblika stručnog usavršavanja za knjižničare osnovnih i srednjih škola. Organizatori škole bili su Agencija za odgoj i obrazovanje, Filozofski fakultet u Zagrebu, Tehnička škola Šibenik i OŠ Petra Krešimira IV. iz Šibenika. Na otvaranju Škole nazočne su pozdravili pomoćnik ministra znanosti, obrazovanja i športa Martin Oršolić, zamjenik ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje Darko Tot, mr. sc. Sonja Špiranec u ime Katedre za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, te gradonačelnik Šibenika Tomislav Ninić.

Tema ove Proljetne škole vezana je uz novi Nastavni plan i program za osnovne škole u kojemu je po prvi puta školska knjižnica dobila svoje posebno mjesto s programom Informacijske pismenosti i poticanja čitanja. U tom programu sustavno se obrađuje knjižnični odgoj i obrazovanje učenika od 1. do 8. razreda s ciljem razvoja vještina za samostalno i cjeloživotno učenje.

Rad Škole se odvijao kroz okrugle stolove, plenarna izlaganja, posterska izlaganja i radionice. Skup je započeo okruglim stolom s temom „Obrazovanje školskoga knjižničara“ na kojemu je prof. dr.sc. Tatjana Aparac-Jelušić s Filozofskog fakulteta u Osijeku izložila modele obrazovanja školskih knjižničara prilagođenih Bolonjskom procesu (3+2) s naglaskom na odgojno-obrazovne module kako bi nakon studija mladi knjižničari bili kompetentniji za rad u školskim knjižnicama. Viša savjetnica u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Mira Zovko, prof. izrazila je zadovoljstvo što je program knjižničnog odgoja i obrazovanja ušao u Nastavni plan i program, a u svome izlaganju „Školske knjižnice - zakonski okviri djelatnosti“ upoznala je sudionike s novim prijedlogom pedagoškog standarda po kojemu bi svaka škola s 200 učenika i 8 razrednih odjela imala puno radno vrijeme za školskoga knjižničara, pedagoga i psihologa.

Mr. sc. Sonja Špiranec s Filozofskog fakulteta u Zagrebu u svome izlaganju „Informacijska pismenost – kako dalje?“ naglasila je značenje ove vrste pismenosti citatom A. Tofflera: „The illiterate of the 21st century will not be those who can not read and write, but those

who can not learn, unlearn and relearn.“ Isto tako prihvaća stav IASL-a da je školska knjižnica sve manje informacijsko središte škole, a sve više instrument za učenje. Mr.sc. Sonja Tošić-Grlač iz I. OŠ u Čakovcu izložila je nekoliko modela rada školskoga knjižničara u poticanju čitanja, a Majda Steinbuch, viša savjetnica za knjižničnu djelatnost u Zavodu Republike Slovenije za školstvo izložila je temu „Knjižnična informacijska znanja kao kroskurikularna tema u osuvremenjivanju nastavnih programa u Sloveniji“. Jasmina Lovrinčević iz Graditeljsko-geodetske škole u Osijeku i Dinka Kovačević iz OŠ A. Mihanovića iz Slavonskog Broda govorile su o prostoru i opremi školske knjižnice, a Veronika Čelić-Tica, savjetnica za školske knjižnice promovirala je „Novi UDK za školske knjižnice“ u izdanju Školske knjige iz Zagreba.

Radionice (19) i prikazi iskustava dobre prakse u primjeni novoga Nastavnog plana i programa bili su mnogobrojni, a po reakciji sudionika hvalevrijedni jer pridonose kvaliteti i raznolikosti rada u našim školskim knjižnicama. Jedna od radionica je bila i rad na repozitoriju školskih knjižničara UDK 02 na adresi www.knjiznicari.hr s ciljem da što više školskih knjižničara svoje radove šalje na repozitorij radi razmjene iskustava. Savjetnice u Agenciji za odgoj i obrazovanje, Biserka Šušnjić (Zagreb) i Ana Krželj (Split) smatraju da će razmjena iskustava i ideja školskih knjižničara sudjelovanjem u radu Proljetne škole i preko repozitorija unaprijediti njihov rad i kompetencije, a time i pozitivno utjecati na status školskoga knjižničara u školi i u društvu.

Za vrijeme trajanja Škole održana je i Skupština Hrvatske udruge školskih knjižničara (HUŠK-a) na kojoj je podneseno izvješće o radu u proteklom razdoblju i usvojen novi godišnji plan. Osnovano je uredništvo glasila HUŠK-a i povjerenstvo za izradu kriterija za dodjelu Nagrade Višnja Šeta u čast školskoj knjižničarki koja je bila jedan od pokretača Proljetne škole.

Sva izlaganja i prikaz radionica s XIX. Proljetne škole bit će objavljeni u Zborniku, a i na repozitoriju www.knjiznicari.hr

9. DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA

Irena Pilaš (ipilas@nsk.hr)
Nacionalna i sveučilišna knjižnica

Tradicionalni Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica održali su se već deveti put, u Opatiji, u hotelu Adriatic, od 13. do 16. svibnja 2007. godine u organizaciji Hrvatskog knjižničnog društva, Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i Sveučilišne knjižnice Rijeka. Zbog zanimljive i aktualne teme, 9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica okupili su veliki broj sudionika iz zemlje i inozemstva, skupu je nazočilo preko 150 sudionika.

Skup su otvorili mr. sc. Alisa Martek, Predsjednica Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice, gđa. Zdenka Sviben, predsjednica HKD-a i prof. dr. sc. Tihomil Maštrović glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Organizacijski odbor Skupa bio je u sastavu: mr. sc. Alisa Martek, mr. sc. Irena Pilaš, Nada Avakumović i mr. sc. Tamara Krajna.

Ovogaodišnja tema skupa bila je *Iskorak prema novom knjižničnom sustavu Voyager*. Program skupa realiziran je kroz pozvana izlaganja, posterska izlaganja i veći broj radionica te predstavljanja sponzora. Želja organizatora bila je upoznati sve zainteresirane kolegice i kolege u sustavu znanosti i visokog školstva s projektom Voyager i najvažnijim značajkama tog programskog paketa. Održane su radionice o migraciji podataka u MARC 21/Voyager, zatim radionica o nabavi i međuknjižničnoj posudbi – moduli Voyagera, te radionica Katalogizacija – modul Voyagera.

Organiziran je okrugli stol na temu „Primjena Pravilnika o matičnoj djelatnosti u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama“ koji je okupio veliki broj sudionika i učesnika u raspravi. Namjera okruglog stola bila je istaknuti probleme na koje nailaze knjižničari visokoškolskih i specijalnih knjižnica u svakodnevnom radu te u raspravi pokušati zajednički doći do rješenja.

Tijekom 9. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica održano je i predstavljanje zbornika radova sa 7. i 8. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica. Zbornike su predstavile urednice – mr.sc. Irena Pilaš je predstavila Zbornik radova 7. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica a mr. sc. Alisa Martek je predstavila Zbornik radova 8. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica.

Pozvano izlaganje *O projektu Voyager u NSK za sve knjižnice u sustavu znanosti i visokog*

obrazovanja održala je dr. sc. Dubravka Skender iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Govorila je o sve složenijim zahtjevima koji su upućeni svakodnevno prema knjižnicama, traže njihove značajne promjene u kvaliteti, brzini i primjerenoj dostupnosti do izvora kulturnih i stručno znanstvenih informacija. Zaokret je to prema knjižnicama koje promoviraju hrvatsku kulturnu baštinu i pridonose većem prepoznavanju hrvatskog znanstvenog izdavaštva, odnosno organiziranju „knjižnica znanja“. Primjena jednog od zasigurno najboljih programskih paketa kao što je to EISI Voyager, osigurat će svojom punom standardizacijom djelotvorno funkcioniranje knjižničnog sustava. Otvorena struktura Voyagera povezat će zajedničke kataloge, digitalizirane/mrežne izvore, i hrvatske baze podataka s punim tekstovima, te organiziranjem repozitorija i depozitorija olakšati dostupnost građi i omogućiti direktno uključivanje hrvatskih autora u znanstvene citatne baze. Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu kao najveću i središnju knjižnicu Hrvatske, zadužilo je Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa za provedbu Voyagera u sve knjižnice, čije će se uključivanje provoditi temeljem provedene analize stanja i izradom plana edukacije i implementacije.

Predstavljanje zbornika radova 7. i 8. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica

Dragocjena iskustva s nama je podijelila Annu Jauhainen, gošća iz Nacionalne knjižnice Finske. U svom izlaganju govorila je o suradnji finskih visokoškolskih knjižnica i njihovom iskustvu u zajedničkom korištenju Voyager-a. Izlaganje mr. sc. Marine Mihalić iz NSK *Smjernice i preporuke za rad u sustavu visokoškolskih knjižnica u Hrvatskoj* nadovezuje se na prethodno izla-

ganje i govori o stanju u Hrvatskoj. NSK je s partnerima i suradnicima, u tijeku jednogodišnjeg projekta "Model izgradnje knjižničnog sustava Sveučilišta u Zagrebu" definirala funkcionalni model sustava visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Zagrebu, načine suradnje unutar sustava, njegovo usklađivanje i povezivanje s drugim sveučilišnim sustavima u Hrvatskoj i inozemstvu. Kolegica Maja Batinica, iz Sveučilišne knjižnice Aucklanda iz Novog Zelanda održala je izlaganje: *Voyager from down-under: the University of Auckland Library voyage* o Voyageru i ostalim alatima firme Endevor koji se već devet godina koriste u njihovoj knjižnici. Ključna tema je primjena Voyagera kao integriranog knjižničnog sustava u svakodnevnoj praksi od nabave, obrade do same posudbe te prikaz osnovnih modula Voyagera koji se svakodnevno koriste: SysAdmin, Acquisitions, Catalog, Circulation, Callslip, Circselfcheck. Kao zaključak daje osvrt na ostalih 7 sveučilišnih knjižnica Novog Zelanda koje sve koriste Voyager kao knjižnični sustav. Govorila je i o projektu CONZUL, koji ih sve objedinjuje da bi zajedništvom olakšao i unaprijedio pristup informacijskim resursima. Dijana Machala iz NSK održala je izlaganje *Funkcionalne postavke WebPAC-a NSK temeljene na knjižničnom programskom paketu Voyager*. Novo je funkcionalno i grafičko sučelje javno dostupnog kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice temeljeno na knjižničnom programskom paketu Voyager. WebPAC NSK čini polazišnu osnovu za razvoj pojedinačnih knjižničnih kataloga knjižnica u sustavu Voyager ali i jedin-stvenog skupnog kataloga integriranih knjižnica.

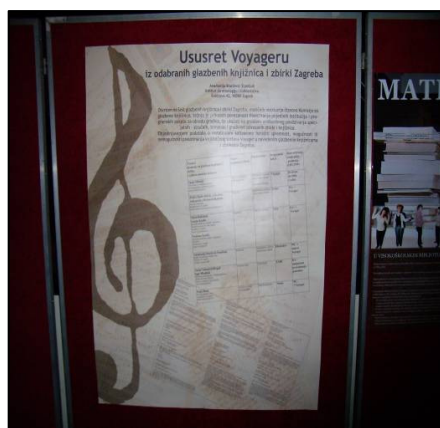
U sklopu skupa održane su četiri radionice. Prvu radionicu vodili su Marina i Voja Milovanović iz EBSCO-a, pod nazivom *EBSCO E-journals Services*. Predstavili su novine koje su dostupne korisnicima baza podataka. Drugu radionicu vodili su Silvana i Hrvoje Brozović iz NSK - *Migracija podataka u MARC 21/Voyager*, predstavili su migraciju podataka, opisali njezinu važnost u procesu prijelaza na novi softverski paket te kako se radi konverzija jednoga u drugi bibliografski format te su prikazali alate za konverziju i mapiranje formata UNIMARC u MARC21. Treća se radionica odnosila na nabavu i međuknjižničnu posudbu u modulima Voyagera, vodile su je Sonja Avalon i Vesna Golubović naglasivši, da automatizacija knjižničnog poslovanja u integriranom paketu Voyager definira poslovanje u nabavi i međuknjižničnoj posudbi kao dijelu otvorenog sustava. Dorica Blažević i Vesna Hodak vodile su četvrtu radionicu - *Cataloguing – modul Voyagera*. Ova

radionica se odvijala u dva dijela, polaznicima se ukazalo na glavne karakteristike novog programa i novog formata. Modul katalogizacije u Voyageru omogućuje bržu i jednostavniju katalogizaciju koja je logički i funkcionalno povezana s drugim modulima, posebno s modulom nabave. Format MARC 21 je predstavljen u kontekstu međunarodnih standarda za bibliografski opis (ISBD-a) i nacionalnog kataložnog pravilnika, a prikazana je i formalna obrada omeđenih publikacija, kako tiskanih tako i mjesno dostupnih elektroničkih publikacija u formatu MARC 21. Istaknute su i mogućnost pohrane zapisa u radnu datoteku ili u bazu podataka, način brisanja izrađenih zapisa te mogućnosti preuzimanja zapisa iz drugih baza. Uz drugi dio predstavljen je mrežni priručnik Katalogizacija omeđenih publikacija i nizova publikacija u formatu MARC 21 : upute za rad : Verzija 1.0., Zagreb 2007., autorica D. Blažević i V. Hodak.

Na skupu su predstavljena brojna posterska izlaganja s tematikom rada visokoškolskih knjižnica, novim mogućnostima koje knjižnice nude korisnicima, edukacijom korisnika i elektroničkim informacijskim izvorima te oblicima suradnje koju razvijaju knjižnice unutar sveučilišta ili u široj regiji. Također, dio posterskih izlaganja predstavio je mogućnosti koje nudi Voyager i prikazao iskustva u radu u novom programskom paketu.

Kao i svake godine, organizirana je i stručna ekskurzija - *Pismo, knjiga i knjižnice otoka Krka*, kako bi se zaokružila tematika upoznavanja s putovima glagoljaša koje smo dijelom upoznali prošle godine u Istri na 8. danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica.

Dio posterskih izlaganja na temu Voyager-a

10. DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA

*Alisa Martek (amartek@hgi-cgs.hr)
Knjižnica Hrvatskog geološkog instituta*

Sljedeće godine se u organizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva, Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice, Nacionalne i sveučilišne knjižnice i Sveučilišne knjižnice Rijeka održavaju tradicionalni 10. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica u Opatiji, u Hotelu Adriatic od 24. do 26. travnja 2008.

Tema skupa je *Uspostava kvalitete u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama – knjižnice u bolonjskom okruženju*. Želja nam je upoznati knjižničare s uspostavom sustava kvalitete u knjižnicama, te predstaviti iskustva knjižnica koje su s tim procesom već započele.

Kako graditi sustav kvalitete u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama? Na kojim načelima počiva izgradnja sustava kvalitete u Bolonjskom procesu? Što u tom procesu znači usvajanje ISO standarda, nacionalnih i međunarodnih normi unutar knjižnica? Kakvu ulogu imaju Stan-

dardi za visokoškolske i specijalne knjižnice kao zakonodavni akti Republike Hrvatske? Sve su to pitanja na koja će ovaj skup pokušati pronaći odgovore.

Na skupu će kroz predavanja i radionice biti izložena iskustva stranih i domaćih izlagača. Kao i svake godine pozivamo zainteresirane kolegice i kolege da aktivno sudjeluju u radu poster-skih izlaganja na temu skupa. Prijedloge za izlaganje na posterima molimo pošaljite najkasnije do 01. ožujka 2008. Ireni Pilaš: ipilas@nsk.hr. Više informacija na tel. 01/616-4004.

U sklopu skupa bit će organizirana stručna ekskurzija u Pulu.

Druga obavijest i program skupa bit će dostupni na mrežnim stranicama HKD-a:

<http://www.hkdrustvo.hr/hr/skupovi/>

WEB, WEB, WEB NA 11. AKM-U : PRIKAZ SEMINARA

*Jagoda Ille (jagoda.ille@kgz.hr)
KGZ—Knjižnica Medveščak*

Seminar "Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture" održan je u Poreču od 21. do 23. studenog 2007. godine.

Glavni organizator 11. AKM-a bilo je Hrvatsko arhivističko društvo, a suorganizatori Hrvatsko muzejsko društvo, Hrvatsko knjižničarsko društvo, Hrvatski državni arhiv, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Muzejsko dokumentacijski centar i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Ovogodišnji je AKM kroz 18 izlaganja, 4 radionice i 12 postera pod zajedničkom temom "Web, web, web" baštinskim zajednicama prenio znanstvena i stručna saznanja te primjere iz prakse na polju semantičkog weba, weba 2.0 u radnom okruženju i korisnika na webu.

Početak seminara donio je upoznavanje s projektom European Digital Library u izlaganju Catherine Lupovici, gošće iz Francuske koja je glavni voditelj projekta, a najavu rada na programu zaštite tiskane baštine u AKM ustanovama koju treba provoditi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu prenijela nam je Tinka

Katić. Istoga dana usporedbu i definiranje weba 2.0 i semantičkoga weba jasno i sažeto smo usvojili iz predavanja Sonje Špiranec i Mihaele Banek-Zorice s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a s radom na društvenom softveru i sve popularnijim umrežavanjem korisnika putem web 2.0 alata prijateljniji smo se tijekom živog predavanja njihovog kolege Krešimira Zaudera. Marina Souček iz zagrebačke NSK pokušala je na kraju ovoga bloka prenijeti izlaganje o izazovima weba 2.0 i semantičkog weba vezano uz postojeće strukture mrežnih stranica NSK.

Drugi dan seminara započeo je novim pristupom analizi korisnika weba 2.0 koji nam je uspješno izložila Iva Pleše s Instituta za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, pod naslovom "Etnografije interneta". Iva Melinščak-Zlodi s Filozofskog fakulteta u Zagrebu krenula je smjerom usporedne analize tematskih portala i društvenog bookmarkinga - alata različitih generacija, no slične namjene. Začin ovom bloku dodala je Karmela Karlović, Podravkina urednica mrežnih stranica www.coolinarika.com koje počivaju na uporabi web 2.0 korisničkih alata.

Slijedilo je izlaganje dugogodišnjeg gosta AKM seminara, Gordona Dunsirea iz Škotske (Centre for Digital Library Research) pod naslovom "Collaborating Communities : the RDA Experience and its Implications for Common Information Environments" o novom međunarodnom standardu bibliografskog opisa i pristupa koji će biti kreiran za digitalno okruženje. PREMIS i NISO Z39.87 nazivi su dvaju dokumenata koji definiraju tehničke metapodatke i metapodatke za zaštitu u digitalnoj knjižnici, a njihov sadržaj i mogućnosti primjene prikazala je Sofija Klarin iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Istraživanje trajnosti hrvatske mrežne neomeđene građe (uzorak od 208 publikacija identificiranih u razdoblju 1998.-2002.) predstavila je njezina kolegica Danijela Getliher, a uslijedilo je već tradicionalno predstavljanje zbornika radova seminara AKM. Zbornik br. 9 predstavili su Ivana Marin-ković Zenić (urednica) i Želimir Laszlo.

Zadnji dan seminara sudionicima je donio nova važna saznanja počevši od uvida u pripreme analize korisnika Digitalnog arhiva hrvatskih mrežnih publikacija koji su nam pružile Tanja Buzina i Karolina Holub, NSK, Zagreb. O testiranju uporabljivosti mrežnih sučelja slikovito je govorio Filip Topol, koji je na ovoj temi nedavno diplomirao na Fakultetu elektrotehnike i računarstva, Zagreb. Preglednu sintezu weba 2.0 dobili smo od Radovana Vrane, Filozofski fakultet, Zagreb koji je ponudio i pogled na njegov utjecaj na razvoj web sjedišta knjižnica.

Od Vlatke Lemić i Hrvoja Čabraića iz Državnog arhiva Hrvatske saznali smo o Arhinet-u - nacionalnom mrežnom sustavu za upravljanje arhivskim gradivom. Nenad Nikolić, viši stručni savjetnik pri Hrvatskom zavodu za norme u svojem izlaganju objašnjava osnovne pojmove i definicije vezane uz normizaciju, vrste normiranih tijela i sam ustroj HZN-a. Polet na kraju trodnevnog seminara svim je sudionicima dala kolegica Vaska Sotirov-Dukić iz Biblioteke grada Saraje-

va, BiH, svojim nadahnutim izlaganjem o primjeni europskih smjernica u suradnji kulturnih institucija, a naknadno je održano i predavanje Joze Ivanovića koji dolazi iz Hrvatskog državnog arhiva, zastupajući i predstavljajući Ured projekta "Hrvatska kulturna baština".

Tijekom seminara rad se odvijao i u četiri bogate radionice: Mikrodestinacije - mikromuzeji (pripremili Vlasta Klarić, Želimir Laszlo i Davorka Pšenica), AKM 2.0 (pripremili Gordon Dunsire, Tomislav Ivanjko i Vlatka Lemić); Nadzor pristupnica u zajedničkom informacijskom okruženju: taksonomije vs folksonomije (pripremili Željka Radovinović, Krešimir Zauder, Mirna Willer i Goran Zlodi); Restauratorsko-konzervatorska radionica III (voditeljice Antonina Srša i Andrea Klobučar).

Kao sudionici seminara imali smo mogućnost nastaviti radionicu o mikrodestinacijama jednodnevnim izletom u organizaciji Želimira Laszla koji nas je vodio u razgledavanje sakralnog namještaja župne crkve sv. Martina u Taru, donirane lokalne etnografske zbirke u Turističkom uredu mjesta Kaštelir-Labinci te ranoromaničke kriptе u župnoj crkvi sv. Pelagija i sv. Maksima I na kraju razgledavanje "Lapidariuma" - mikromuzeja ranosrednjovjekovnih kamenih ulomaka u Novigradu.

Sažeci izlaganja dostupni su na mrežnoj stranici AKM-a public.carnet.hr/akm, a putem iste stranice može se doći do većine izlaganja u PPT formatu.

Ovogodišnji seminar AKM sve je sudionike obogatio već tradicionalnim upoznavanjem s radom na novim standardima i smjernicama, s projektima digitalizacije u baštinskim ustanovama kao i s radom na razvoju kulturnog turizma, no više od svega, bezuvjetno nas je usmjerio prema istraživanju mogućih primjena weba 2.0 i svakodnevnom korištenju sveprisutnih web 2.0 alata u radnom okruženju.

73. SVJETSKA KONFERENCIJA IFLA-e U DURBANU

Ljiljana Sabljak (lj.sabljak@kgz.hr)
KGZ - Gradska Knjižnica

73. svjetska konferencija IFLA-e (Međunarodnoga udruženja knjižničarskih društava i ustanova) održana je pod nazivom "Knjižnice za budućnost - napredak, razvoj i partnerstvo" u Durbanu, Južnoafrička Republika, od 19. do 23. kolovoza 2007.

Južnoafrička Republika, zemlja koja živi svoje prvo desetljeće nakon aparthejda, hita brzim

koracima razvoja, nastojeći ostvariti san Nelsona Mandele, ne samo kroz njegovu fondaciju za razvoj pismenosti (nepismenost smanjena za 22%), informatičko i informacijsko obrazovanje, već i kroz velika očekivanja u vezi s potpunim suživotom svih svojih naroda (47 milijuna stanovnika, s velikom zajednicom Indijaca, domovina Zulua, s više službenih jezika: afrikans, engleski, isiNde-

116 zemalja sudionica, među kojima i Sjeverna Koreja, Južna Koreja, Kuba i niz afričkih i azijskih zemalja koje se ne pojavljuju baš često na konferencijama IFLA-e.

3500 sudionika, od čega oko 1000 iz afričkih zemalja.

Ukupno 286 izlaganja, 2 izlaganja iz Republike Hrvatske: Dijana Sabolović - Krajina, Gradska i županijska knjižnica "Fran Galović", Koprivnica, o temi iskustava u radu sa slijepim osobama u knjižnici; Ivanka Stričević, Knjižnice grada Zagreba, o temi "Smjernice za knjižnični rad s bebama".

Ukupno 80 izlaganja na posterima, od kojih 1 iz Republike Hrvatske: Dunja - Maria Gabriel i Ljiljana Sabljak s temom "Pravo na pismenost i znanje", o radu s osobama u kaznenim i odgojnim ustanovama u RH.

17 sudionika iz Republike Hrvatske, od kojih mnogi rade u tijelima IFLA-e, koja na ovoj konferenciji donosi i neke promjene u svojoj strukturi.

bele, isiXhosa, isiZulu, Sepedi, Sesotho, Setswana, Siswati, Tshivenda i Xitsonga), iskoristila je konferenciju IFLA-e za svoje predstavljanje kroz mondenu ljetovališta Durban na Indijskom oceanu.

Svjetski knjižnični i informacijski kongres održan je u velebnom Svjetskom kongresnom centru, odlično organiziran, od servisiranja opreme, kulturne i turističke ponude, do besplatnih prijevoza autobusima od hotela do Kongresnoga centra i ostalih službenih obilazaka. Uglavnom iz sigurnosnih razloga, jer to je zemlja s visokim postotkom kriminala, pa su sigurnosne mjere za europske pojmove nevjerovatno snažne (sve su rezidencijalne četvrti i kuće ograđene visokim zidovima, često uz žičanu ogradu pod strujnim naponom), slobodno kretanje ulicama Durbana gotovo je nemoguće, pa su grupe prevožene taksijima, autobusima ili praćene čuvarima i policijom. Ožiljci aparthejda još su vidljivi na svakom koraku, velika nezaposlenost, siromaštvo i beskućništvo, ali najveći je problem AIDS - oko dvije trećine žena zaraženo je tom opakom bolešću. Visoka je smrtnost, tako da su cijele tvornice i škole ostale zatvorene zbog nedostatka mladih ljudi. Stoga je naglasak konferencije bio na solidarnosti unutar knjižničarskih svjetskih zajednica na stručnoj i humanoj razini i socijalnoj inkluziji. U okviru prezentacija narod-

nih knjižnica prezentirani su projekti u skupini "Knjižnice zdravlja: resursi i metode podupiranja razvoja lokalnih zajednica te pružanje zdravstvenih informacija". Primjerice, prezentirani su projekti u vezi s indijskim zdravstvenim programima za žene, više projekata u vezi s biblioterapijom, npr. Kuba, disleksijom, npr. Finska, projekti u vezi sa zdravim životom, npr. USA, Kanada, UK i Brazil (HIV, alkohol, droge, visoki tlak i krvožilne bolesti, pretilost...).

Zanimljiv je projekt u vezi sa zdravim životom namijenjen djeci, a tiče se, prije svega, edukacije o zdravoj prehrani, povratku povrću i domaće uzgojenoj hrani. Dakle, narodne su knjižnice tim projektima apostrofirane kao značajni punktovi informiranja o zdravlju, timski umrežene s jakim medicinskim centrima i bolnicama.

Bilo je govora i o arhitekturi knjižničnih zgrada i opremi knjižnica, o obrazovanju knjižničara i knjižničnim centrima za osobe s posebnim potrebama, u kojima su se kao nova skupina našle i dementne osobe, za koje se, kao i za slijepce i disleksične osobe, priređuju posebne knjige i materijali (građa lagana za čitanje, govorne knjige i sl.).

Konferencija je održana pod visokim pokroviteljstvom Ministarstva umjetnosti, kulture i turizma Južnoafričke Republike, a govornik uvodničar, borac za slobodu od aparthejda Justice Albie Sachs, nenametljivo, a dirljivo i upečatljivo, kroz osobnu priču o tamnovanju, ranjavanju (u atentatu je ostao bez ruke i oka) i optimizmu u vezi s budućnosti svoje zemlje, naglasio je što ova konferencija za nju znači u kulturnom, političkom i društvenom smislu, a knjižničarski rad i prinos nazvao je magičnim kao i samu knjigu i čitanje. Poslovično gostoprimitstvo domaćini su pokazali i na nezaboravnim susretima uz delucije nacionalne kuhinje na plaži Indijskog oceana i na primanju u Gradskoj Vijećnici, gdje se moglo vidjeti ponešto od nacionalne kulture, spoja indijske i Zulu tradicije, posebnog afričkog jaza, plesa i rukotvorina.

U premalom postotku visoko obrazovanih stanovnika i njihovu odljevu iz zemlje, te u naporima za podizanje praga pismenosti i obrazovanja, mogli smo uočiti sličnosti sa situacijom u nas. Pradomovina Zulua ostavlja izuzetno jak dojam koji će trajati duže od samoga sjećanja na konferenciju, svakako najmanje do sljedeće konferencije IFLA-e, 2008. u Quebecu (Kanada).

STRUČNI IZLET ZAGREBAČKIH I KOPRIVNIČKIH KNJIŽNIČARA U BEČ

Dunja Marija Gabriel (dgabriel@nsk.hr)
Nacionalna i sveučilišna knjižnica

Zagrebačko knjižničarsko društvo, uz veća stručna putovanja tijekom godine, redovito organizira i kraće stručne izlete. Prednost organiziranja takvih putovanja jest u tomu što se organiziraju za vikend te ne zahtijevaju izostanak s posla, a cijena aranžmana prihvatljiva je većini članova Društva.

Ove godine su se zagrebački knjižničari prvi put udružili s koprivničkim knjižničarima i zajednički organizirali dvodnevni stručni izlet u Beč, od 31. ožujka do 1. travnja 2007., u suorganizaciji s Knjižnicom i čitaonicom «Fran Galović» Koprivnica. Plan puta je bio vrlo opsežan i osim razgledavanja znamenitosti Beča obuhvatio je tri važna posjeta: posjet izložbi «Dijalog u mraku», Glavnoj gradskoj knjižnici u Beču i muzeju «Kuća glazbe».

Izložba i muzej koji simulira život slijepih pod nazivom «Dijalog u mraku: otkrijte svoja osjetila» (www.dialogimdunkeln.at) otvoreni su u

Beču od 2006. i od tada pobuđuju velik interes javnosti u Austriji i izvan nje. Izložbom se nastoji senzibilizirati viduće osobe na probleme slijepih u svakodnevnom životu, a obilazak je organiziran tako da slijepo osoblje vodi male grupe posjetitelja na

«razgledavanje» izložbenih soba u potpunom mraku. Posjetitelji se snalaze u prostoru s bijelim štampom, pomoću mirisa, zvukova i dodira, a tijekom jednoga sata obilaze se različiti prostori, od livada i šuma do gradskoga prometa, dućana i kafića.

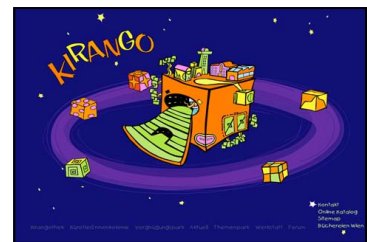
Glavna gradska knjižnica «Hauptbuecherei am Guertel» (www.buechereien.wien.at) sagrađena je 2003. i predstavlja modernu europsku knjižnicu. Smještena je na tri etaže i obuhvaća 6000 m², a neobičan prostor i iznimna izvedba arhitektonski podsjećaju na dugačak brod tj. «bibliobrod» ispod kojega prolazi bečka podzemna željeznica, dok cjelokupni dojam upotpunjuju stakleni zidovi, krovni prozori, staklena stijena s pogledom na

podzemnu željeznicu i kafić na vrhu zdanja.

Nova koncepcija knjižnice zamišljena je tako da obuhvaća dvije etaže za korisnike gdje je sve, od knjiga, časopisa i audiovizualnih medija do pržilica, računala i printera, dostupno na jednome mjestu. Zidne zavjese označavaju na svakoj etaži prostor s računalima za pretraživanje, uz stepenice su na obje etaže fotokopirni aparati, a na internet-galeriji na drugoj etaži nalazi se besplatan internet uz ograničenje korištenja na jedan sat dnevno po korisniku. Dnevno se posuđuje 7000 svezaka, a u knjižnicu svakodnevno dolazi 3000 korisnika. Fond obuhvaća 240.000 knjiga i 60.000 audiovizualnih jedinica, a knjižnica je opremljena sa 160 računala (od toga 50 za knjižničare). Za brojne imigrante nabavlja se građa na stranim jezicima i izrađuju se letci s pravilima za korisnike na stranim jezicima, a uočili smo u knjižnici i letke na hrvatskom jeziku.

Zanimljivo je to što postoji poseban prostor s računalima namijenjen ženskoj populaciji imigranata kako bi se poštovala potreba za privatnosti u skladu s njihovim kulturnim i vjerskim običajima.

U knjižnici se organiziraju besplatni tečajevi raznih računalnih programa, a korisnicima je na raspolaganju i sistem samozaduživanja knjižnične građe, uz napomenu da se odjednom može posuditi 25 jedinica građe (knjiga, CD-a, DVD-a) s rokom posudbe od 4 tjedna. Posebno nas se dojmila mogućnost

povrata posuđene knjižnične građe u bilo kojem od 29 ogranaka Glavne gradske knjižnice u Beču, a ono što nas je iznenadilo jest kratkoća radnoga vremena knjižnice koja je za korisnike otvorena od 11.00 do 19.00 sati (subotom od 11.00 do 17.00 sati). Na kraju treba reći kako u Glavnoj gradskoj knjižnici u Beču austrijski građani do 18. godine starosti ne plaćaju članarinu, a posebno velika pažnja usmjerena je na rad Dječjeg odjela Kirango (www.kirango.at), koji koriste djeca od 14 godina starosti i na kojemu su zaposleni studenti kako bi pomagali djeci pri pisanju zadaća.

Eksperimentalni muzej Kuća glazbe “Haus der Musik” (www.hdm.at) otvoren je 2000. i smješten je u centru grada u palači nadvojvode Karla, a počasni je ravnatelj muzeja maestro Zubin Mehta. Muzej se prostire na šest etaža odnosno 5000 m² i otvoren je 365 dana u godini od 10.00 do 22.00 sata. Kuća glazbe nagrađena je «Nagradom austrijskih muzeja za inovativnost», a njezina se inventivnost prvenstveno očituje u tome što posjetitelji muzeja putuju kroz svijet glazbe svim osjetilima, mogu eksperimentirati sa zvukovima, svirati divovska glazbala, dirigrirati “Bečkom filharmonijom” na virtualnom dirigentskom podiju i komponirati glazbu od valcera do atonalne glazbe,

ali isto tako se mogu upoznati s klasičnom glazbom austrijskih i njemačkih kompozitora (Mozarta, Straussa, Beethovena ...).

Stručni dio puta bio je upotpunjen razgledavanjem znamenitosti grada kao što je bečka opera, parlament, Katedrala sv. Stjepana i kuća dizajnera Hundertwassera (nastala 80-ih godina 20. stoljeća kao jedan od simbola modernoga Beča). Posebno veselje i opuštanje među knjižničarima pobudio je posjet zabavištu Prater, a kraj puta uljepšao je razgled dvorca Schonbrunn i obilazak Uskrsnog sajma koji se svake godine održava pred ovom ljetnom rezidencijom dinastije Habsburg.

STRUČNO PUTOVANJE U GRČKU

*Višnja Čanjevac (vcanjevac@nsk.hr)
Nacionalna i sveučilišna knjižnica*

Već je tradicija da Zagrebačko knjižničarsko društvo godišnje organizira jedno veće stručno putovanje. Zadnjih su godina to bili posjeti knjižnicama u Njemačkoj (Berlin), Francuskoj (Provansa), Nizozemskoj, pa je tako u organizaciji Generalturista na red ovoga puta došla Grčka. Bio je to pun pogodak. Čak dva autobusa zainteresiranih knjižničara provelo je tjedan dana u obilasku kulturnopovijesnih spomenika, muzeja, knjižnica i antičkih arheoloških nalazišta. Bio je to pravi povratak u prošlost i upoznavanje s kolijevkom europske kulture i civilizacije.

Putovanje je započelo 28. travnja ukrcavanjem na trajekt iz Venecije za Igoumenitsu a završilo 5. svibnja opet u Veneciji pred poznatom, humanističkom knjižnicom Marcianom na Markovom trgu. Bilo je prelijepo, jednom riječi čudesno. Na ovom smo putovanju imali priliku upoznati mnoga lica Grčke. Iako je ova zemlja

jedna od najposjećenijih europskih država ipak se o njoj malo zna. Moderna grčka država postoji tek od 1830. i ima malo toga zajedničkog s popularnom slikom antičke Grčke. Nalazeći se na geografskom križanju Grčka sažima elemente Balkana, Bliskog istoka i Mediterana. Spuštajući se s planinskog sjevera po unutrašnjosti k jugu kao da smo postupno uranjali u prošlost. Najprije smo se zaustavili u Meteorima, prirodnim visokim stijenama od pješčanika na kojima su od 10. do 14.

stoljeća svoje utočište našli pustinjaci i monarsi i tamo sagradili 23 manastira. Ta čuda prirode i upornost ljudskih ruku, u nekima dobro očuvane freske, ikone i stare knjige, izrazi duhovne kulture i očuvanja vjerske i nacionalne svijesti, posebno u manastiru Veliki Meteoron ostavili su upečatljiv dojam. (Sl.1. Meteore Sl.2. Apolonov hram u Delfima) No, brzo smo se kroz šumovite krajolike planinske Grčke spuštali u Delfe najpoznatije proročište Antike i svetište boga Apolona. Iz Igoumenitse ,suvremene grčke luke, kroz Meteore (9. – 14. st.) do Delfa (8. st. pr.Krista), autobusom u 2 dana otišli smo u prošlost 28 stoljeća .To je bio vremeplov do mitskih vremena.Tako zgusnute povijesne i civilizacijske slojeve teško da ćemo još negdje naći.

I onda Atena. Sve to zajedno i u jednom. Kao da su se svi grčki mitovi, svi bogovi i božice ,sva saznanja koja imamo o antičkom svijetu skupili na jednom mjestu. Akropola s veličanstvenim Partenonom, Agora, ruševine Zeusova hrama, Platonova akademija, Hadrijanova vrata i onda svi oni artefakti sakupljeni u Nacionalnom muzeju ; i polagano prema sadašnjosti: Trg Sintagma, Parlament, impozantne neoklasicističke građevine Narodnog kazališta, Atenske akademije i Sveučilišta, Nacionalne knjižnice, koje daju pečat današnjoj prijestolnici. (Sl.3. Partenon , Sl.4.Hadrijanova vrata) I naravno, ljudi, neposred-

ni i srdačni, na Plaki, najstarijem kontinuirano naseljenom dijelu grada, na trgovima, u žamoru tržnica, mirisu hrane u tavernama i trgovanja svim i svačim... kraj Europe i početak Orijenta.

Nacionalna knjižnica Grčke Neposredno po osamostaljenju Grčke, osnovana je 1828. u Nafpliu, tadašnjem glavnom gradu knjižnica, kao dio institucije koja je u sebi objedinjavala sve kulturne i obrazovne sadržaje. U isto je vrijeme, jednom okružnicom, prvi grčki predsjednik Ioanides Kapodistrias zamolio sve Grke da daruju knjižnici pisana i tiskana djela na grčkom jeziku. Tako je fond prve knjižnice sadržavao 1844 sveska. 1834. godine knjižnica seli u novu prijestolnicu Atenu i 1866. sveučilišna i gradska knjižnica spajaju se u jednu Nacionalnu knjižnicu Grčke, koja se 1903. seli u novo neoklasicističko zdanje koje je projektirao danski arhitekt Teophil Hansen 1887. u obliku dorskog hrama s dva pokrajnja krila. Zgrada je sagrađena od penteličkog mramora i donacija je braće Vallianos čiji se kipovi nalaze u auli Knjižnice. Današnja Nacionalna knjižnica Grčke organizirana je u 7 odjela: 1. Katalogizacija s nacionalnom bibliografijom; 2. Nabava, čiji najveći dio čini obvezni primjerak. Dio odjela su i uredi za ISBN, ISSN i ISMN; 3. Odjel rukopisa koji sadržava rukopise, dokumente i faksimile; 4. Čitaonica, odgovorna za zaštitu zbirke tiskane građe i posudba; 5. Uprava koja vodi administrativne i financijske poslove; 6. Odjel informatizacije i 7. Laboratorij za konzervaciju i mikrofilmiranje. Knjižnica ima dva kartična kataloga (grčki i latinski alfabet). Knjige objavljene poslije 1988. obrađuju se kompjutorski u sustavu ADLIB od 1992. Danas NKG sadrži oko milijun naslova i oko dva milijuna svezaka knjiga, novina, časopisa, karata i druge građe. U fondu se nalazi 149 inkunabula i oko 4500 rukopisnih kodeksa od 9. do 19. stoljeća. (Sl. 5. Ispred NKG, Sl. 6. U čitaonici NKG) Fond se izgrađuje prvenstveno na obveznom primjerku, produkcija knjiga je oko 11000 naslova godišnje. U knjižnici je zaposleno 80 ljudi na prihvatu, obradi i zaštiti ove građe. Knjige se posuđuju samo u čitaonici knjižnice i ne smiju se iznositi iz zgrade. Upisi su kompjutorizirani a radi se i na uvođenju kompjutorizacije u ostale aktivnosti. Naš domaćin gospodin Gregory Chrysostomides, voditelj informacijske službe, upoznao nas je s radom Knjižnice i njezinim planovima i potrebama u budućnosti. Naglasio je da NKG ima tri velika problema a to su manjak prostora, manjak osoblja i vrlo ograničen proračun.

Nezadovoljni su s financiranjem države i nadaju se donacijama koje nisu izdašne kao što su bile pri osnivanju i izgradnji Knjižnice. Molbe manastirima i pojedincima za ustupanjem rijetkih knjiga, posebno prvotisaka kako bi se povećao fond i na jednom mjestu restaurirale i čuvale vrijedne stare knjige ne nailazi na preveliki odjek. Gospodin

Chrysostomides nas je proveo glavnom zgradom, pokazao nam veliku, neoklasicističku, bogato opremljenu čitaonicu u kojoj se rubno na dva kata galerije nalaze izdanja starih antičkih pisaca i učenjaka. Upoznali smo ga s knjižničnim sustavom u Hrvatskoj, pričali mu o 400. godišnjici naše NSK te Knjižnici darovali spomenicu objavljenu povodom te godišnjice i Katalog zbirke

rukopisa NSK. Bio je iznenađen starošću naše nacionalne knjižnice, sa zanimanjem se raspitivao o njoj i zahvalio se na darovima. Bili smo očarani ljepotom te prošlostoljetne dame, posebno njenom zgradom s prekrasnim stubištem i impozantnim ulazom, njezinim sadržajem od kojega smo ponešto vidjeli u vitrinama velike čitaonice ali i pomalo razočarani trenutnim stanjem koje odgovara prošlom stoljeću i vjerojatno ne zadovoljava suvremene korisničke zahtjeve i potrebe. (Sl. 7. Darovi za NKG, Sl. 8. NKG, izvana)

Sljedećih smo dana obišli poznate lokalitete blizu Atene, posebno Pirej i najjužniji rt Atike Sounion s veličanstvenim ostacima Posejdonovog hrama. Knjižnica Sveučilišta u Pireju, koju smo namjeravali posjetiti, bila je, zbog prvosvibanjskih praznika zatvorena pa smo nakon razgleda Korinskog kanala, još jednog čuda antičkog svijeta, krenuli prema Peloponezu. Vidjeli smo Stari Korint s Apolonovim hramom i Julijevom bazilikom, preplitanje antičkih i kršćanskih simbola u kamenu i nastavili do drevne Mikene, jednog od najranijih primjera sofistificiranih utvrda, koju je 1874. otkrio Heinrich Schliemann s ostacima kraljevskih palača i grobovima Agamemnona i Klitemneste čije živote tako upečatljivo opisuju stari grčki tragičari. (Sl. 9. Mikena; Sl. 10. Epidaur). Obišavši neoklasicistički Nafplio, prvu grčku prijestolnicu novoga doba, krenuli smo na zadnji veliki razgled. Posjetili smo Epidaur, terapeutsko i religiozno središte posvećeno Askelepiju bogu lječništva, u kojem nas je ipak najviše fascinirao amfiteatar, najakustičnije antičko kazalište, u koji je moglo stati 13 000 ljudi u kojem su se za Dionizijevih svečanosti igrale dramske predstave. S još svježim dojmovima dovezli smo se do Patrasa iz kojega smo brodom nastavili put Venecije.

400. OBLJETNICA NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU

*Blaženka Peradenić Kotur (bkotur@nsk.hr)
Nacionalna i sveučilišna knjižnica*

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu tijekom 2007. godine obilježava 400. obljetnicu svoga utemeljenja. Tim povodom održane su i održat će se brojne manifestacije. Jedna od njih, koju svakako treba izdvojiti, jest međunarodni znanstveno-stručni skup u organizaciji Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koji je održan u Zagrebu od 9. do 11. svibnja.

Programski i organizacijski odbor, u sastavu: prof. dr. sc. Neven Budak, akademik Josip Bratulić, akademik Radoslav Katičić, dr. sc. Maja Jokić, prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, dr. sc. Mirna Willer i Jasenka Zajec, utvrdio je glavne okosnice skupa: povijesni aspekti nastanka i razvoja Knjižnic, te uvid u perspektivu njezina razvoja i ulogu u budućnosti. Kako je skup bio koncipiran na dvije okosnice, tako se i odvijao na dvije lokacije – povijesni dio u staroj zgradi na Trgu Marka Marulića 21 a suvremeni aspekti u novoj zgradi u Ulici hrvatske bratske zajednice 4. S brojnim domaćim i stranim respektabilnim stručnjacima i sudionicima skupa, još jednom je potvrđena uloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice kao jedne od najvažnijih kulturnih ustanova u povijesti hrvatskoga naroda.

Svečanost otvaranja skupa održana je 9. svibnja 2007. godine u nazočnosti brojnih sudionika i uvaženih gostiju, uz pozdravne riječi prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića, glavnoga ravnatelja NSK, predavanje akademika Radoslava Katičića o kulturnoj povijesti svih četiristo godina Nacionalne i sveučilišne knjižnice, njezinim prinosima kulturnopovijesnom razvoju Hrvatske, te otvaranje izložbe strane stručne literature, naslovljene *Knjižnice i knjižničarstvo: prošlost sadašnjost, budućnost* a u organizaciji ISIP-a (Internacionalne stalne izložbe publikacija).

*Svečanost otvorenja skupa
9. svibnja 2007. godine*

Drugi dan skupa bio je posvećen povijesnome razvoju Knjižnice i održavao se u Hrvatskome državnom arhivu; sudjelovalo je desetak uvaženih predavača. Među prvima je govorio akademik Josip Bratulić o knjižnicama crkvenih redova u Hrvatskoj. Poznato je da su samostanske knjižnice bile osobito bogate ondje gdje se odvijala i nastava. Kroz povijest, brojni su samostani, a s njima i knjižnice uništeni. Unatoč tome, brojni samostani širom Hrvatske uspjeli su sačuvati mnoge rukopise, inkunabule i stare knjige koje svjedoče o njihovoj stalnoj brizi za pisanu riječ među svojim članovima.

Aleksandar Stipčević, umirovljeni redoviti profesor Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, govorio je o temi *Isusovačke knjige i knjižnice u hrvatskim zemljama. Taj je red do svoga ukinuća 1773. godine imao važnu ulogu u pisanju i tiskanju knjiga, te osnivanju nekoliko značajnih knjižnica u okviru svojih kolegija i rezidencija, čime je dao značajan doprinos europskoj znanosti, nacionalnoj povijesti i razvitku hrvatske leksikografije.*

Sandor Bene, viši znanstveni suradnik u Mađarskoj akademiji odabrao je temu *Od kupovine knjiga do kupovine pisaca: braća Zrinski u međunarodnoj propagandi (1663.-1666.)* temeljenu na knjižnici Nikole Zrinskoga koja je danas smještena u NSK.

Ivica Zvonar, znanstveni suradnik i knjižničar u knjižnici Odsjeka za povijesne znanosti HAZU govorio je o rukopisnoj ostavštini Ivana Kostrenčića u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, a Branko Tomečak, umirovljeni upravitelj Knjižnice Pravnoga fakulteta u Zagrebu, izlagao je *O sadržaju i okolnostima darovanja značajnije i starije knjižnične građe: iz povijesti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prije 1920. godine.* Riječ je o prikazu većih donacija knjižnične građe M. Istvanffyja, B. A. Krčelića, E. Patačić, M. Vrhovca, N. Tomašića i drugih pripadnika tadašnjih društvenih elita u Hrvatskoj.

Istvan Monok, glavni ravnatelj Nacionalne knjižnice Szechenyi, govorio je o nacionalnim knjižnicama i promjenama kroz povijesna razdoblja.

Danijel Barić, docent na Odsjeku za germanistiku na sveučilištu u Toursu, izlagao je o temi *Nastanak i razvoj dvojnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u europskom kontekstu (19.-*

20. stoljeće). Uz pregled njemačkih, austrijskih i francuskih modela, dvojni funkciju knjižnica objasnio je i na primjeru NSK u političkom i povijesnom kontekstu te u kontekstu zahtjeva struke.

Stjepan Matković, iz Hrvatskoga instituta za povijest, govorio je o sveučilišnom aspektu knjižnice od početka 19. stoljeća do raspada Austro-Ugarske u kontekstu utemeljenja modernoga sveučilišta čiji je osnutak i razvoj ovisio o vanjskim središtima političkoga odlučivanja.

Snješka Knežević, znanstvena savjetnica, stalna vanjska suradnica Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, izložila je *Urbanistička razmatranja lokacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice : 1882.-1910.* Razmatranja o lokaciji Knjižnice, potom sveučilišnoga centra, svjedoče o urbanističkim dvojama na početku 20. stoljeća, a posebno o nesklonosti izlaska iz područje središta grada. Nenad Fabijanić, profesor Arhitektonskoga fakulteta, prikazao je slojeve klasicizma i secesije u staroj zgradi Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Trećega dana rada skupa na programu su bili suvremeni aspekti i razvoj Knjižnice i knjižničarstva u budućnosti. U ime Sveučilišta u Zagrebu govorio je njegov rektor, Aleksa Bjeliš, s naglascima na suradnji između Knjižnice i Sveučilišta.

Josip Stipanov, umirovljeni glavni ravnatelj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, izlagao je kronologiju izgradnje nove zgrade Knjižnice, od prvih inicijativa do završetka izgradnje i svečanog otvaranja, i to kroz pripremu, izradu programa i financiranje izgradnje. Unatoč brojnim zaprekama, ograničenjima i odgađanjima, nova zgrada Knjižnice izgrađena je temeljem plebiscitarnog izjašnjenja hrvatskoga naroda, a najveći je dio izgrađen za vrijeme rata u Hrvatskoj, što je zasigurno jedinstven slučaj u povijesti izgradnje nacionalnih knjižnica.

Akademik Velimir Neidhardt, jedan od arhitekata nove zgrade Knjižnice, još jednom je rasvijetlio arhitekturu nove zgrade i prepreke ostvarenju cjelovitoga projekta i uređenja preostalih 20% unutrašnjih prostora.

Hans Petschar, direktor Austrijskog arhiva slika u Austrijskoj nacionalnoj knjižnici, izlagao je o temi *Nacionalne knjižnice i njihove strategije za digitalizaciju europske baštine.* Izgradnja europske digitalne knjižnice osobito je važan politički projekt i od posebne je važnosti za razvoj informacijskoga društva u Europi. U tome procesu, europske nacionalne knjižnice imaju ključnu ulogu.

Mirna Willer, knjižničarska savjetnica, u radu naslovljenom *Hrvatska nacionalna knjižnica u budućnosti,* opisala je internetsko okruženje u kojemu danas djeluju nacionalne knjižnice, a po-

sebno hrvatska nacionalna knjižnica, te ispitala potrebe njezine transformacije prema hibridnoj i digitalnoj knjižnici.

Kaisa Sinikara, direktorica Informacijskih i knjižničnih usluga na Sveučilištu u Helsinkiju, Finska, izložila je izazove i mogućnosti europskih sveučilišnih knjižnica kao potpora primarnoj funkciji akademske zajednice. Prema njezinu mišljenju, sveučilišne knjižnice organski su dio procesa i usluga istraživanja i podučavanja u znanstvenoj zajednici. Jaka suradnja između knjižnica dala je izvrsne rezultate.

Marina Mihalić, knjižničarska savjetnica i v. d. ravnateljica nacionalnoga razdjela NSK, govorila je o knjižničnome sustavu Sveučilišta u Zagrebu. Predstavila je model Sveučilišnoga knjižničnog sustava koji je nastao kao rezultat jednogodišnjega rada na međunarodnome projektu iz programa TEMPUS. Cilj toga modela jest uspostavljanje jedinstvenoga sustava visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Zagrebu s uvođenjem istoga sustava i u sve visokoškolske knjižnice u Hrvatskoj.

Marija Maja Jokić, znanstvena savjetnica i knjižničarska savjetnica u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, predstavila je sveučilišnu knjižnicu u skoroj budućnosti onako kako je vide korisnici. Rezultati web ankete provedene na mrežnim stranicama NSK pokazali su da se od Knjižnice očekuje da organizira programe informacijskoga opismenjavanja i edukaciju korisnika za sve svoje usluge. Knjižnica mora svojim korisnicima osigurati jednostavan i lagan pristup kvalitetnim izvorima informacija, biti uključena u kreiranje elektroničkih sadržaja i osigurati prateće sadržaje prema zahtjevima korisnika.

Predrag Pale, sveučilišni profesor, zaključio je skup izlaganjem naslovljenim *Knjižnični korisnici i njihove potrebe u 21. stoljeću.* Taj vrsni poznavatelj prilika u hrvatskoj znanosti i primjeni ICT –a u obrazovanju, kao ključnu potrebu korisnika istaknuo je pomoć pri pronalaženju i prenošenju informacija, njihovom vrednovanju i prikazu u informacijskome prostoru, kao i pomoć pri organiziranju zbirke multimedijских podataka.

Za sudionike skupa bio je pripremljen Zbornik radova sa svim izlaganjima na hrvatskome i engleskome jeziku na CD-ROM-u, a za sve zainteresirane napominjemo da je na web stranici Nacionalne i sveučilišne knjižnice dostupna verzija u pdf-u.